

Postgraduaat Procesbegeleider Ethiek in zorginstellingen

Een 85-jarige vrouw wil niet gewassen worden door een mannelijke verpleegkundige.

De familie van een geriatrische patiënte neemt contact op met de sociale dienst. Ze zijn zeer bezorgd over de toestand van hun moeder en menen dat zij dringend moet opgenomen worden in een woonzorgcentrum. Omdat de patiënte zich daartegen verzet, willen ze haar wijsmaken dat ze enkele weken met vakantie mag ... in dat woonzorgcentrum.

Een diabetespatiënt die gisteren nog moord en brand schreeuwde omdat er geen suiker-vrije confituur in huis was, zit vandaag stiekem de resterende gebakjes op te snoepen.

Een niet-gevaccineerde coronapatiënt neemt een bed in dat je eigenlijk nodig hebt voor een pas geopereerde kankerpatiënt. Bovendien zijn al je collega's gloeiend kwaad op de vele antivaxers die al maanden stress op de afdeling veroorzaken.

Een bewoner met matige dementie die op de beveiligde afdeling opgenomen is, laat je alle dagen weten dat hij dood wil.

De familie eist dat je hun vader fixeert in zijn rolstoel, waar de man in kwestie zich met klem tegen verzet

**Sta jij ook vaak voor moeilijke vragen
als je het goede wil doen in de zorg?**

Op de frontpagina vond je een heleboel ethische vragen waarmee zorgvragers dagelijks worden geconfronteerd. Ethiek in de zorg gaat niet enkel om de grote vragen van leven en dood, maar ook over aandacht voor de gevoelens van de zorgvrager, respect voor zijn persoon, eerlijkheid en openheid in de communicatie.

Soms leiden ethische vragen ook tot morele dilemma's : beslissingen waar geen goede kant aan is. Elk alternatief heeft voordelen, maar leidt ook tot schade. Deze problemen kunnen tot morele stress leiden bij de zorgverleners en onzekerheid bij de bestuurders.

Daarom is het erg belangrijk dat er op de werkvloer medewerkers actief zijn met een specifieke deskundigheid in het bieden van ondersteuning bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen. We richten vanaf oktober 2022 een postgraduaat in om deze deskundigen op te leiden.

Wat ga leren?

- Kritisch reflecteren over eigen handelen, zowel het eigen gedrag als dat van anderen.
- Ontwikkelen van specifieke competentieprofielen: open staan voor ethische vraagstelling vanuit het werkveld en het bezitten van de nodige knowhow om hiermee om te gaan en ermee te werken.
- Zich bewust zijn van ethische problemen en ze kunnen duiden.
- Ethisch reflecteren van onderuit (vanuit problemen van de zorgvrager doordenken) aan de hand van empathisch vermogen, door het aanscherpen van het moreel kompas.
- Enerzijds reflecteren om te komen tot een eigen handelingswijze die men goed vindt.
- Anderzijds in staat zijn om eigen handelingswijze aan derden te duiden en beargumenteren waarom het goed handelen is.
- Bezitten van de nodige theoretische bagage die interventies op de werkvloer kunnen ondersteunen.

Programma

Module 1: Theorie

Een theoretische overzicht over ethiek, moraal en hun verhouding tot het recht in het algemeen en ethiek van de zorg in het bijzonder.

Deze module wordt afgesloten met een reflectieverslag op basis van de aangereikte theorie .

Module 2: Ethiek in de instelling

Deze module heeft als doelstelling meer duidelijkheid te brengen rond de plaats die ethiek kan en moet hebben in de instelling.

De huidige situatie aan de hand van bestaande wetgeving, zowel federaal als op het vlak van de gemeenschappen.

De wijze waarop instellingen ethiek haar plaats kunnen geven op verschillende niveaus: beleid, operationeel leidinggevenden, werkvloer.

De wijze waarop ethische problemen en knelpunten kunnen aangepakt worden binnen de instellingen.

Deze module wordt afgesloten met een reflectieverslag rond de plaats van ethiek in de instelling en eventuele aanpassingen.

Module 3: Methodieken

In deze module wordt aan de hand van specifieke methodieken een analyse gemaakt van concrete morele situaties.

Deze module wordt afgesloten met een reflectieverslag rond de afronding van een institutioneel project.

Module 4: Actuele thema's

Ethiek is een heel breed begrip dat zich ook richt naar intermenselijke verhoudingen en de wijze waarop de samenleving hiermee omgaat. Dit is sterk cultureel gebonden en kan dus ook evolueren in functie van de tijd. Het spreekt dus voor zich dat bepaalde problematieken zich vandaag voordoen daar waar dit absoluut niet het geval was in het verleden. In deze vierde module gaan we wat dieper in op een paar belangrijke problematieken die zich vandaag aanbieden.

Deze module wordt afgesloten met een reflectieverslag rond een actueel ethisch thema.

Module 5: Project

Er worden vier studiepunten voorzien voor een project. Dit project loopt doorheen de vorming en omvat de implementatie van een nieuwe praktijk binnen de instelling waar zij of hij werkzaam is. Het is niet vrijblijvend en moet gebeuren met toestemming van de instelling.

Het project wordt klassikaal voorgesteld in aanwezigheid van de medestudenten.

Docenten

De opleiding wordt verzorgd door verschillende docenten, zowel mensen uit het onderwijs als uit de praktijk.

Prof. em. Jean Paul Van Bendegem (VUB) treedt op als ambassadeur van de opleiding.

Prof. Adelheid Rigo (VUB) en Prof. Axel Liégeois (KUL) behoren tot de docenten.

Na de opleiding?

Referent personen ethiek in de zorg kunnen werken vanuit verschillende posities:

- Als staffunctie op beleidsniveau.
- Als operationeel leidinggevende (hoofdverpleegkundige, coördinator van een afdeling of team in WZC of thuiszorg).
- Als zorg- en welzijnsverstrekker op de werkvloer.

Wie kan er deelnemen?

De opleiding Postgraduaat Procesbegeleider Ethiek in zorginstellingen is toegankelijk voor studenten met basisopleiding:

- Bachelor in de welzijn en gezondheidszorg
- Master

De opleiding is toegankelijk na een intakegesprek.

Kostprijs

De prijs van de opleiding bedraagt 995,- €.

Voorinschrijving

Mail naar info@wepe.be of telefonisch op nr. 0496 33 36 55 (Julien Libbrecht), 0476 28 82 53 (Ingeburg Digneffe) of 0475 84 47 34 (Jan Crikemans)

Contact

Erasmus Hogeschool Brussel
Tel. 02 523 37 37
info@ehb.be

WEPE (Wergroep praktische ethiek)
info@wepe.be

Praktisch

De opleiding wordt ingericht door de Erasmushogeschool Brussel en wordt begeleid door experts van WEPE, Werkgroep Praktische Ethiek: een groep mensen met stevige wortels in zorg én zorgonderwijs.

De cursussen vinden plaats op de campus van de hogeschool in Jette, Laarbeeklaan 121 – 1090 Brussel (tel. 02 479 18 90)

De cursus loopt over 17 dagen verspreid over het academiejaar vanaf oktober tot juni.

